

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 364/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného ADVOKA, s.r.o., Komárnická 36, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Tdo/31/2023 z 27. marca 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením o jeho dovolaní v trestnom konaní.

II.

2. Rozsudkom okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu, ktorým bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľa, bol sťažovateľ uznaný vinným z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že postupne od troch poškodených pod zámienkou investovania v stavebnej spoločnosti a s príslubom zhodnotenia ich peňazí, hoci na to nemal reálnu možnosť, vylákal približne 400 000 eur, ktoré poškodeným nevrátil.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, v ktorom namietol, že krajský súd sa nezaoberal jeho odvolaním, keď nesprávne vychádzal z toho, že uznal svoju vinu. Tvrdil, že rozsudok okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, keďže zo zistených skutkov nebolo možné vyvodit' spáchanie trestného činu. Nepovažoval za preukázané, že jeho konanie smerovalo k stavebnému sporeniu. Uviedol, že vklady peňazí robila iná osoba a poškodení vedeli o investičnom zámere, a preto v jeho veci chýba počiatkový a koncový moment podvodu.

Ďalej sťažovateľ podrobne rozobral skutkové zistenia okresného a krajského súdu, pričom dospel k záveru, že v dôsledku nesprávneho vyhodnotenia dôkazov bolo rozhodnuté o jeho vine.

4. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol. Uviedol, že jeho námietky sú prevažne skutkového charakteru, teda také, ktorými sa nemôže zaoberať. K možnej dôvodnosti dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (zásadné porušenie práva na obhajobu) uviedol, že sa ním bude zaoberať zo širšieho pohľadu, keďže pod tento dovolací dôvod by mohlo spadať tvrdenie sťažovateľa o tom, že krajský súd bol mylne presvedčený o jeho vyhlásení o vine, a preto sa nevyjadril k hodnoteniu dôkazov. K tomu najvyšší súd uviedol, že krajský súd zjavne mylne v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že okresný súd prijal vyhlásenie sťažovateľa o vine, následne však jasne uviedol opak a vyvrátil jeho skutkové námietky, a preto šlo o chybu písaní v odôvodnení rozhodnutia krajského súdu.

5. Následne sa najvyšší súd zaoberal dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (nesprávne právne posúdenie zisteného skutku). V tejto súvislosti zdôraznil, že je viazaný skutkovými zisteniami okresného a krajského súdu a nemôže skúmať ich úplnosť. Zdôraznil, že sťažovateľ namietal predovšetkým skutočnosti, z ktorých bolo vyvedené jeho zavinenie. Uviedol, že tieto otázky sú mimo dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia a nemožno ich posúdiť ani podľa iného dovolacieho dôvodu. Za kľúčový považoval opis skutku v rozsudku okresného súdu, ktorý odôvodňuje posúdenie konania sťažovateľa ako pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu. Najvyšší súd uzavrel, že vinu sťažovateľa považuje rovnako ako nižšie súdy za bezpečne preukázanú.

III.

6. Sťažovateľ vyjadruje presvedčenie, že v ústavnej sťažnosti, rovnako ako v dovolaní namieta len právne, a nie skutkové otázky. Predtým však vyjadruje svoje presvedčenie, že nekalkuloval s tým, že peniaze poškodeným nevráti. Následne kritizuje nedostatočnosť odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu, pričom cituje z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu. Uvádza, že vyhodnotenie dôkazov v jeho veci neumožňovalo prijatie záveru o pravdivosti tvrdení poškodených a o tom, že by jeho obrana bola nepravdivá. Zastáva názor, že v jeho veci šlo o nesprávnu právnu kvalifikáciu, keďže nemal úmysel niekoho podviesť.

IV.

7. Nemožno dospieť k záveru o porušení ústavných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným uznesením najvyššieho súdu. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

8. Z hľadiska ústavného treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo najustálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08,

II. ÚS 65/2010). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie zákonných ustanovení musia v celom rozsahu rešpektovať základné právo v čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

9. Nesprávne je východisko sťažovateľa, podľa ktorého v ústavnej sťažnosti, rovnako ako v dovolaní namieta len právne, a nie skutkové otázky, teda že v jeho veci šlo o nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku. Tak to nie je. Z troch pokračujúcich skutkov sťažovateľa tak, ako sú opísané v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku okresného súdu, je zrejmé, že sťažovateľ mal vo vzťahu k trom poškodeným konať tak, že pod zámienkou zhodnotenia ich peňazí, hoci takúto možno v skutočnosti nemal, vylákal peniaze, ktoré im nevrátil a použil ich nezisteným spôsobom. Tieto skutkové zistenia sťažovateľ argumentáciou vo svojom dovolaní dopĺňal o skutkové tvrdenia, keď poprel, že by peniaze vylákal pod zámienkou ich zhodnotenia v stavebnom sporení, tým, že vklady robila iná osoba a poškodení vedeli o bližšie nešpecifikovanom investičnom zámere. Takejto argumentácii celkom chýba prvok právneho posúdenia zisteného skutku. Ide o pokus o doplnenie skutkových zistení okresného a krajského súdu.

10. Takýto argumentačný prístup sťažovateľa nemožno posúdiť ako námietku nesprávneho právneho posúdenia zisteného skutku tak, ako to predpokladá § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Ide skôr o snahu vniesť alebo opakovane riešiť správnosť a úplnosť zisteného skutku tak, ako bol vyjadrený v odsudzujúcom rozsudku okresného súdu, a preto prístup najvyššieho súdu v rozhodnutí o dovolaní sťažovateľa nemožno hodnotiť ako formalistický. To vylučuje záver o tom, že by namietaným uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Odmietnutie dovolania sťažovateľa namietaným uznesením najvyššieho súdu zodpovedá uplatneniu ústavných práv na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie tak, ako ich Trestný poriadok upravuje v dovolaní ako mimoriadnom opravnom prostriedku. Rovnako nemožno dospieť k tomu, že by namietaným uznesením najvyššieho súdu bolo porušené právo sťažovateľa na osobnú slobodu, keďže k zásahu do tohto práva došlo na základe ústavnou sťažnosťou nenamietaných rozhodnutí okresného a krajského súdu. Možno uzavrieť, že podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je to, že okresný a krajský súd nesprávne zistili jeho konanie, a preto sa dopustili skutkového omylu. Takýto ústavne relevantný nedostatok však v trestnom procese nemožno dovolaním bez jasného prieniku s niektorým z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku napraviť. To vylučuje možnosť porušenia ústavných práv sťažovateľa namietaným uznesením najvyššieho súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2024

Robert Šorl
predseda senátu